

Відомо, що сім'я – той основний осередок, де відбувається формування особистості дитини. Вплив сім'ї на дитину домінуючий, унікальний, а багато в чому й незамінний. Саме в сім'ї беруть початок світогляд, ідейні й моральні переконання, трудові навички, ціннісні орієнтації. Дитина вперше прилучається до рідної мови, історії та культури свого народу, його традицій, звичаїв, обрядів, усього укладу життя.

Школа батьківської педагогіки

Радимо, консультиємо, допомагаємо

«Як досягти взаєморозуміння між батьками і дітьми»

Одна з найбільш актуальних, найважливіших — взаєморозуміння між батьками і дітьми, зокрема, взаєморозуміння дочки і матері. Проблема стосунків між найближчими і найдорожчими людьми наскільки глобальна, важка і складна, що цієї невеличкої статті зовсім недостатньо для її повного висвітлення. Та все ж спробуємо де в чому розібратись.

Отже, якщо у вашої дитина змінилась поведінка (в гіршу сторону); погіршало навчання; поведінка стає демонстративною (все робиться «на зло»); у дитини з'явилися шкідливі звички; у стосунках з усіма — конфлікти «на рівному місці»; асоціальна поведінка; дитина тікає з дому; обманює; з'явилися друзі, які вам не подобаються; дитина замикається в собі — це все ознаки поганого взаєморозуміння (або взагалі його відсутність) між батьками і дитиною.

Звичайно, що всьому вище сказаному обов'язково є причини. Назву найбільш характерні: небажаність дитини для матері ще до вагітності; необізнаність, невідповідність батьків до виховання дітей; нездорове, нереальне бажання батьків зробити, виховати свою дитину «ангелом», ідеальною людиною і виправити всі свої прорахунки (не допустити, щоб ті були у дітей); неусвідомлення батьками того, що хоч дитина і їх «продукт», але це зовсім інша людина, в якій «перемішано» генетичне спорядження від діда-прадіда по обох лініях; дитина народилась, росте і розвивається в зовсім

інших культурно-історичних умовах, ніж батьки; незнання і невраховування батьками вікових особливостей дітей; перенесення конфліктних стосунків між батьками на дітей (бачення в дитині свого опонента, особливо, коли дитина схожа на нього); поява у дитини думки, відчуття непотрібності (на підсвідомому рівні) після народження братів, сестер; розлучень батьків; появи «нового» батька, матері; побиття дітей; постійна критика дитини, навіть з дріб'язкових питань (негативне ставлення); непосильні вимоги у навчанні й іншій діяльності; психотравмуючі ситуації.

Як бачимо, причин дуже багато і вони, як правило, не існують самотійно, а тісно переплетені і взаємопов'язані. Якщо до цього додати те, що дитину не розуміють у школі чи друзі та оточуючі, то її життя стає нестерпним, незрозумілим і безглуздим. Який же вихід із ситуації? Перш за все, не потрібно панікувати, не робити поспішних висновків і не намагатись знайти винних. Успішному вирішенню проблеми це не допоможе! Бо «стіну непорозуміння» будують поступово, непомітно всі — батьки, діти, батьки батьків, вчителі, друзі і т. д. Кожен «кладе» свою цеглинку, і поступово виростає ціла стіна, за якою вже ніхто нікого не лише не бачить, але і не чує. Головне в тому, що цю стіну, при бажанні, можна розібрати. Першу цеглину повинні прибрати батьки, адже в більшості випадків — це їх прорахунки. Саме з аналізу цих прорахунків потрібно починати жити по новому.

Наступним кроком має бути віра в дитину. Віра в те, що з неї виросте хороша людина. Яка б не трапилась «пригода» з вашою дитиною, що б вона не «вितворила» — це ще не означає, що так буде увесь час. Дитині властиві не лише необдумані кроки, а й помилки, яких ви, будучи дорослими, робите, можливо, більше, ніж вона. Дитина росте, розвивається, переростає у своєму життєвому руслі, але наші втручання (чи невтручання) призводять до того, що це русло змінює свій природний напрямок на неприродний (не їй властивий). Якщо ви в своїй дитині будете бачити лише погане і будете їй на кожному кроці це повторювати, нагадувати, то вона саме такою і стане (якщо у вас будуть «помічники» в школі, то цей процес буде прискореним і ефективнішим). Не розцінюйте якісь вчинки дитини як вирок долі, попробуйте зрозуміти, чому так трапилось і для чого дитина так вчинила. І ви багато чого зрозумієте, а зрозумівши, будете зовсім по-іншому реагувати. Відповідно зміниться і реакція дитини. Діти часто роблять вчинки, якими «перевіряють», чи потрібні вони батькам, чи люблять їх. Вони навіть хворіють для того, щоб їм більше приділяли уваги!

Ніколи не порівнюйте якихось якостей своїх дітей (не протиставляйте) і не дорікайте ними дітям. Намагайтесь не говорити подібних фраз: «А я в твої роки...» і т. п. Ваша дитина — це зовсім інша людина. Вона не тільки не може бути такою, як ви, а і взагалі може мати інші якості, ніж у вас. Пам'ятайте, що найболючіші, найдошкульніші образи для дитини — від батьків. Вони мають надзвичайну руйнівну силу! Знаю це з практики спілкування з дітьми. Батьки часто протиставляють одну дитину іншій —

одна «гарна», а друга «погана». Не слід шукати гарне і погане, добре і недобре, кожна дитина має свої як позитивні, так і негативні якості.

Надзвичайно важлива довіра до дитини. Якщо до цього ви не довіряли дитині, то не чекайте від неї швидкого «результату». Тут потрібні час і терпіння. Дитина відчуває віру не на словах, вона, як музикант, відчуває фальшиву ноту, відчуває вашу фальшиву поведінку чи вчинки, нещирість. Дитині потрібно довіряти і тоді, коли вона не зовсім виправдовує вашу довіру.

Намагайтесь хвалити дитину за вдалу дію, вчинок, успіх. Це додає дитині сил і виробляє впевненість. Пусте хвалення виховує самовпевненість.

Ефективним методом покращення взаєморозуміння є виконання спільної роботи (будь-якої). У роботі ви багато чого побачите, відчуєте, зрозумієте у вашій дитині і в собі також. Спільна робота породжує теплі, довірливі стосунки, дає можливість дитині розібратись в собі, батьках.

Дуже важливо для взаєморозуміння, щоб ваші слова мали роз'яснення (пояснення). Наприклад, якщо ви думаєте, що вам можна, а дитині ще ні, бо вона багато чого не розуміє (чи рано), ви глибоко помиляєтесь. Те, чого дитина не розуміє, заміщається передчуттям, сумнівом, інтуїцією, а головне — це збільшує дистанцію між вами і дитиною. В цій ситуації краще роз'яснити, ніж просто заборонити.

Більшість батьків хочуть, щоб їх діти не повторили в своєму житті їх помилок, намагаючись всіма силами застерегти від цього дітей. Чим більше застерігають, тим більше проявляється ефект бумеранга — все повторюється, як у батьків. Основною причиною такої ситуації є «сліпі» заборони батьків будь-чого без пояснення дитині — чому це робиться і для чого. «Допомагають» у цьому і невиправдані фантазії батьків — що може бути, що може трапитись. Батьки так далеко заходять у своїх фантазіях, що в дійсності немає і десятої долі того, що вони собі нафантазували, але ж цеглину покладено та ще, можливо, і не одну!

Потрібно проаналізувати ваші домагання щодо навчання дитини. Якщо ваші вимоги не відповідають можливостям дитини, то це може обернутись не лише непорозумінням, а і проблемами із здоров'ям. Психотравмуючі ситуації, яких досить багато трапляється, особливо в цей жорстокий і агресивний час, також беруть найактивнішу участь у побудові непорозуміння (дитина пережила якусь психотравмуючу ситуацію, їй потрібна підтримка, допомога, а ми не лише не помітили цього, а ще й додаємо своєю неуважністю, чи заклопотаністю і т. п.). Бувають такі травмуючі ситуації, коли дитині може допомогти лише спеціаліст, але батьки в більшості випадків до нього не звертаються.

На завершення хочу сказати, що вищенаведена інформація не дає вичерпних рекомендацій (порад) для конкретної сім'ї, конкретної дитини і конкретної життєвої ситуації. Це свого роду схема, дотримуючись якої і маючи велике бажання та терпіння, можна змінити своє і життя дитини на краще.

Чи легко вам спілкуватися з вашими дітьми?

Чи легко вам спілкуватися з вашими дітьми?

Багато батьків, бабусі і дідусі вважають, що спілкування серед молоді та дітей з батьками стали проблематичніші, ніж у них свого часу.

У багатьох країнах наука піднялася на високий рівень, завдяки цьому з'явилася безліч електронних іграшок та пристроїв, про які раніше можна було тільки мріяти.

Хоча становище багатьох сімей покращився, але все-таки їм для цього доводиться багато працювати, не покладаючи рук, щоб дати своїм дітям освіту та інші блага. А на все це потрібен час! Таким чином, діти позбавлені дорогоцінного спілкування з батьками. Поширення електронних новинок тільки посилює цю проблему. Статистика 2015 року показує, що молоді люди у віці від 8-18 років у середньому кожен день 6,5 годин проводять або перед телевізором, або з комп'ютером. Це впливає на живе спілкування з сім'єю, що, безумовно, дуже шкідливо. На думку фахівців, даний факт знижує самооцінку у дітей, вони менш щасливі, менше задоволені своїми успіхами, більш інертні.

Іншою не менш важливою проблемою є сексуальний пресинг. Більшість хлопців у школах набувають сексуальний досвід між 12-15 роками. Ті, хто в цьому не бере участь, вважають білими воронами. Дослідники Роберт Ректор, Лорен Нойз і Кірк Джонсон повідомили, що сексуальна активність підлітків безпосередньо пов'язана з депресією.

Деякі конструктивні пропозиції для гарного взаєморозуміння

- Спілкування з дітьми замість ізоляції, навіть при дефіциті часу
- захищати своїх дітей від сексуальної аморальності
- Знаходьте взаєморозуміння
- Намагайтеся, щоб ваш розмова була довірчим і чесним

- Не нехтуйте необхідним повчанням, так як вседозволеність веде до біди. Батьків, бабусі і дідусі вважають, що спілкування серед молоді та дітей з батьками стали проблематичніше, ніж у них свого часу.

Депресія у підлітків

Оскільки у всіх нас бувають періоди зневіри і смутку, нам може здаватися, ніби ми цілком розуміємо, що таке депресія. Але чи розуміємо ми насправді, що переживає наша дитина, яка хворіє депресією?

Але важливо відрізнити у підлітка депресію від звичайної нудьги, яка часто буває в цьому віці!

Характерні симптоми:

- Різкі зміни в настрої та поведінці
- Замкнутість
- Зниження інтересу майже до всіх видів діяльності
- Помітні зміни в звичках харчування
- Зміни в режимі сну
- Зниження успішності
- Ризиковані вчинки або прагнення завдати собі тілесні ушкодження
- Почуття нікчемності або необґрунтоване самобичування
- Психосоматичні розлади
- невідчепна думки про смерть або самогубство

Іноді бунтарський дух - ознака депресії.

Депресію лікують по-різному. Вибір залежить від тяжкості і симптомів захворювання. У будь-якому випадку необхідна консультація лікаря-спеціаліста.

Шановні батьки, уникайте поширених помилок, таких як:

- Друзі, що не мають медичної освіти, можуть нав'язувати свій метод лікування
- Розчарування через уявну марності або побічних ефектів
- Самовпевненість, через яку пацієнти залишають лікування, як тільки їм стає легше.

Підліток та Інтернет (засідання круглого столу)

Інтернет - роздолля для кіберхуліганів, сексуальних маніяків і шахраїв. Ваша дитина-підліток годинами просиджує в Мережі і може стати жертвою безпринципних людей.

Як навчити свою дитину безпечно користуватися Інтернетом. Спочатку вам самим потрібно дізнатися про життя в режимі онлайн.

Інтернет в мобільних пристроях. Планшет або смартфон, що має вихід в Інтернет, відкриває перед підлітками легкий доступ у віртуальний світ, куди вони можуть заходити без вашого відома.

Підлітки можуть проводити в Мережі дуже багато часу. Підліток може включити комп'ютер на п'ять хвилин, а в підсумку годинами дивитися відео. У цьому питанні без самодисципліни не обійтися.

Підлітки іноді розповідають про себе в Інтернеті дуже багато. Злочинці аналізують відомості, зібрані з коментарів і фотографій, щоб дізнатися, де дитина живе і вчиться, а також в який час у неї нікого не буває вдома.

Підлітки схильні не думати про наслідки, розміщуючи інформацію в Інтернеті. Тут застосовне прислів'я «Що написано пером, не вирубаєш сокирою». Деякі сумнівні коментарі та фото можуть дати про себе знати пізніше, наприклад коли роботодавець захоче знайти інформацію про тих, кого він думає взяти на роботу.

І все ж варто пам'ятати: Інтернет вам не ворог. Небезпека скоріше полягає в тому, що їм можуть користуватися бездумно.

Якщо хтось потрапляє в аварію, це не означає, що взагалі не варто водити машину. Те ж можна сказати і про Інтернет. Підлітку потрібно, образно кажучи, навчитися грамотно переміщатися по кіберпросторі.

Корисні поради

Правильно користуйтеся часом і визначайте пріоритети. Щоб стати відповідальною людиною, потрібно вміти віддавати пріоритет більш важливому. Спілкування з сім'єю, шкільні завдання і домашні справи набагато важливіші безцільного просиджування перед комп'ютером. Переконуйтеся в тому, що більш важливо і тоді ви будете успішні.

Думайте, перш ніж розміщувати що-небудь в Інтернеті. Чи не зачепить цей коментар, викладений в Мережі, чийсь почуття? Як ця фотографія вплине на вашу репутацію? Збентежить мене, якщо батьки або інші дорослі побачать це фото чи коментар? Що вони тоді подумають про мене? Що я сам би подумав про людину, що розмістив в Мережі подібну

інформацію. Для дурного розпусна поведінка - забава, а прониклива людина проявляє мудрість.

Керуйтеся принципами, а не тільки правилами. Неможливо стежити за кожним кроком своєї дитини. Крім того, ваша мета - не контролювати постійно сина чи доньку, а вчити їх «відрізняти добре від поганого». Нехай головним стримуючим фактором будуть моральні принципи, а не заборони і покарання. Яку репутацію хотів би придбати ваш син? А якими якостями хотіла б славиться ваша дочка? Завдання батьків - допомогти своїй дитині навчитися приймати мудрі рішення, навіть коли їх немає поруч.

«Діти краще розбираються в техніці. Батьки краще розбираються в житті»

Як і хорошому водієві, користувачеві Інтернету потрібно не тільки володіти технічними знаннями, а й вміти приймати правильні рішення. Тому ваше батьківське повчання особливо важливе! Спеціаліст з інтернет-безпеки Перрі Афтаб сказав: «Діти краще розбираються в техніці. Батьки краще розбираються в житті».

Чи помічаєте ви зміни в поведінці і емоціях ваших дітей після таких ігор? Як це відіб'ється на ваших взаєминах в родині?

Міні-лекція для батьків: «Увага! В сім'ї підліток»

Майже завжди настає такий період в стосунках між батьками та дітьми, коли здається, що ви розмовляєте на зовсім різних мовах, ви не розумієте один одного, конфліктуєте. Такий період у взаємовідносинах батьків та дітей, найчастіше співпадає з підлітковим віком останніх.

Що ж відбувається?

По-перше – нічого страшного - ваша дитина активно змінюється та переживає кризу підліткового віку (від 11-12 до 15-17 років), яка спричинена гормональними «бумами» в організмі. Тому підлітки такі роздратовані, агресивні, конфліктні, тонкосльозі, тривожні, невпевнені.

Характерною рисою підліткового віку є почуття тривожності, підліток бажає самостійності, незалежності, добивається рівних прав з дорослими. Їх головною проблемою стає спілкування з дорослими: з одного боку хочуть

стати дорослими, вимагають цього визнання від батьків, педагогів тощо, з іншого – дітям як ніколи потрібна ваша підтримка, турбота, любов і розуміння, хоча вони можуть цього не усвідомлювати та не визнавати.

Що відрізняє підліткове життя від дорослого? (Заборони)

Чому діти перестають слухатися, роблять все навперекір, не реагують на заборони та вмовляння? (Дуже просто - вони хочуть здаватися дорослими, самостійними, адже вони гадають, що дорослим все можна, їм ніхто і ніщо не може забороняти. Тому дітям-підліткам необхідно не забороняти, а пояснювати, аргументувати свою думку, чому ви це вважаєте неправильним, чому так не можна і т.д.)

Дуже важливо пам'ятати, що підліток намагається бути як всі (зріст, вигляд, захоплення), а інакше – він «гірший». Тут треба спробувати зрозуміти дитину і в межах можливого та розумного, задовольнити її потреби. Дорослі мають врахувати високу значимість для підлітка його вигляду, розуміти, що надмірна увага до своєї значимості у цьому віці – природне і нормальне явище.

Це дуже важкий та важливий період в житті кожної людини, адже саме в підлітковому віці дитина набирає досвіду дорослості, який буде впливати на все її життя.

Якщо ж підліток не може знайти спільної мови з дорослими – це призводить до внутрішнього конфлікту, психологічного дискомфорту. Вихід з такого стану підлітки знаходять стихійно: злочинні дії, алкоголь, тютюнопаління, наркотики, самогубство. Тому, щоб уникнути таких страшних наслідків, потрібно намагатися зрозуміти вашу дитину, активно взаємодіяти з нею.

Чий Ви раб?

Тютюн вражає не тільки тіло, але і волю людини. Ця звичка насправді поневолює особистість курця, або його мислення. «Я був рабом сигарет 26 років, - зізнається одна людина на сторінках журналу. Куріння - поведінкова звичка. Крім того що в людини виникає залежність від нікотину, у неї також виробляється звичка постійно закурювати і затягуватися. Деякі кажуть: «Треба чимось зайняти руки» або «Так швидше летить час».

Не те, щоб люди не усвідомлювали б небезпеку. Менше ніж 90 років тому сигарети були нелегальні в багатьох місцевостях. Мати при собі сигарети могло послужити причиною бути заарештованим. А в минулі століття в боротьбі з курінням застосовувалися ще більш суворі заходи.

Ось деякі із заходів, які застосовувалися в боротьбі з курінням у XVII столітті: «У Китаї, за імператорською вказівкою 1638 року, вживання тютюну каралося відсіканням голови ... В Росії курців піддавали розтину; повторним порушникам прорізували ніздрі; невинуватих засилали в Сибір. В Персії їх піддавали тортурам, садили на кіл або обезголовлювали».

Звичайно, такі заходи були надмірними і жорстокими. Але курці звертаються жорстоко зі своїм тілом.

Дякую за увагу!

